

İŞÇİ DAVASI

BU SAYIDA

İç sayfalarda

Savaş ve
Savaş Sanayisi

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

KEMAL TÜRKLER EREĞLİ'DE: "İŞÇİLERİN HAKLARINI SAVUNAN BİR PARTİ OLDUĞU İÇİN CHP'Yİ DESTEKLEDİK"



Resimde Maden-İş Ereğli kongresinde Divan yöneticileri görülüyor.

Mevcut Sosyalist Partileri ve Sosyalist mücadeleyi öne alanları ihanetle suçlayan
TÜRKLER'İ İŞÇİLER YUHLADI



BU EKİP KİMDEN YANA? — Mehmet Kılıncı, Kemal Türkler ve Rıza Güven. Kongrelerde, mitinglerde CHP'nin sağ kanadının (Ecevit-Baykal) çakışıklılığını yapıyorlar.

Dar ve kapalı toplantılarda aynı partinin «sol» kanadının sendikal tabanını temsil ettiklerini ileri sürerler. Bilinçli işçilerle yüzyüze geldiklerinde kendilerinin de sosyalist olduklarını söylerler.

Bu burjuva politikası erdemir işçilerine sökmüyor. İşçiler sendikalarına ve gerçek önderlerine sahip çıkarak böylesi sendikacıları başlarından atacaklardır.

(Fotoğraflar İşçi Davası)

Kdz. Ereğli (İşçi Davası) — Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) na bağlı Türkiye Maden, İş Sendikası 9. Bölge Temsilcilik Kongresi pazar günü yapıldı. DİSK ve Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler kongrede bir konuşma yaptı. Türkler'in konuşması Erdemir işçileri tarafından sık sık «yuh»larla kesildi. Salonu dolduran 1000 kadar işçi Türkler kürsüye çıktığında kendisine «Sendika ağası» diye bağırды.

Kemal Türkler yaptığı konuşmasında özetle şunları söyledi :

«DİSK yürütme kurulunun 1973 seçimlerinde CHP'nin desteklenmesi için işçilere çağrıda bulunulması kararı doğrudur. Çünkü CHP, işçi sınıfının menfaatlerine en yakın parti idi.

Bugün Türkiye'de 5 tane sosyalist parti kurulması bu doğruyu değiştirmez. Faşizme karşı mücadelede CHP ile güç birliği yapılmalıdır. Bugünkü ortamda sosyalist mücadele yapılamaz.

Kurulan sosyalist partiler de bizimle aynı görüşü paylaşmaktadırlar. Ancak bu görüşün öncülüğünün yapılması için her parti kendisini ileri sürmektedir. Hiç bir gücü olmayan, DİSK camiasının her kademesinde gelişmesini yok ettiğimiz bu partilerin peşine işçi sınıfı takılmaz. İşçi sınıfı demokratik mücadelede bugün CHP ile işbirliği halinde olmalıdır. Bugün ille de 'sosyalist mücadele yapılmalıdır' diyen-

ler; ayrıca, CHP'yi demokratik güç olarak kabul edip buna rağmen sosyalist parti kuranlar İŞÇİ SINIFINA İHANET ETMEKTEDİRLER.»

(Bu konu ile ilgili diğer haberler dördüncü sayfada)



HİLMİ GÜNER : Sosyalist ülkelere ve işçi sınıfının sosyalist mücadelesine hakaret niteliğindeki sözleri ısıklanarak ve küfürlerle protesto edildi. İşçi sınıfına ihanetli Erdemir işçisi tarafından teşhir edilen Güner, Kemal Türkler'in koltuğu altına sığınarak konuşmak istedi. Ancak Erdemir işçisi, Türkler'e olduğu gibi, Güner'i de yuhladı. Hilmi Güner konuşmasını bitirmeden kürsüden inmek zorunda kaldı.

ECEVİT ZONGULDAK'TA: "Gerçek sanayiciler, bazı ciddi iş adamları kendi güvencelerini CHP'de görmeye başlamışlardır" dedi

CHP Genel Başkanı ve Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit, 7 haziranda Bartın ve Zonguldak'ta yaptığı konuşmalarda «Akıllı işadamlarının CHP'den yana» olduğunu söylemiştir.

Ecevit Bartın'da, kalabalık bir kitle önünde yaptığı konuşmasına şöyle giriş yapmıştır : «Bartın'lılar, sel felâketine uğrayan bölgeleri gezdim. Buralarda sanayicilerimizin ve çiftçilerimizin henüz bir çok zararları giderilememiştir. Bunların giderilmesine çalışacağız.»

Bartın ve Zonguldak'ta yaptığı konuşmalarda Milli Cephe Hükümetini suçlayan CHP Genel Başkanı, iktidarın Türkiye'yi bir anarşi ve kardeş kavgasına sürüklemekte olduğunu söylemiştir.



CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Bartın'da konuşurken (Foto: İşçi Davası)

Türkiye ile İran ortak silah endüstrisi kurmak için ilke

olarak anlaştılar

Geçen hafta Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk resmi bir ziyaret için İran'a gitmişti. Şah Rıza Pehlevi ile yapılan görüşmeler sonunda iki ülke devlet başkanı Türkiye ya da İran'da sınıra yakın bir bölgede Ortak silah endüstrisi kurmak için prensip olarak anlaştılar. Bunun için gerekli hazırlıkları yapmak üzere faaliyete geçmeyi karar altına aldılar. Bu konuda ki öneri İran tarafından yapılmış, Cumhurbaşkanı Korutürk

ise bunu memnuniyetle karşılamıştır.

Proje çok geniş kapsamlı olacaktır. Uçak yapımında iki ülke ortak silah endüstrisi projesinin kapsamı içinde yer alması çok muhtemeldir. Bu anlaşma uyarınca iki ülkenin uzmanları silah sanayii konusunda hemen görüşmeye başlayacaklardır.

Türkiye ile İran, Cento çerçevesinde öteden beri bu çeşit bir işbirliğini silah sanayisinde sürdürmekteydiler.

MUTFAKGAZ'DA

**BİR YILLIK
İŞÇİNİN
KIDEMI
55
GÜN**

**uniroyal:
kıdem
60 gün**

Sermaye, işçi kıdem tazminatının kendi istekleri doğrultusunda kanunlaşmasına çalışıyor

İşçi kıdem tazminatları kanun tasarısı geçtiğimiz günlerde Millet Meclisinde görüşülmeye başlandı.

Tasarı, kabul edilen değişikliklerle neler getirecektir :

1 — İşveren tazminat ödemek yükünden kurtulacaktır. Bu yük devlete bırakılmıştır.

2 — İşveren işçiyi kolaylıkla işten çıkarabilecektir. Çünkü kıdem tazminatı ödemek gibi bir zorunluluğu kalmamıştır. İşçi için bir iş güvenliği niteliğinde olan bir hüküm de kalkmış olacaktır.

3 — Devlet sanayi ve işçi yatırım bankasında açılan bu fonu iş-

veren istediği gibi kullanabilecek, kendisi için bir kredi imkanı daha yaratılmış olacaktır.

4 — İşveren kendi işyerinde işçilerin sendikalaşmasını engelleyecektir. Çünkü kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkarılması aslında sendikası işçi çalıştıran işyerlerinde önem kazanmaktadır. İşverenin asıl telaşı zaten bundandır. 30 günlük kıdem tazminatının sendikası işçileri kapsamamasındadır.

Oysa bazı sendikalarca yapılan toplu sözleşmelerinde kıdem tazminatı kanuni sınırını çoktan aşmıştır. Disk'e bağlı Kimya-İş Mutfakgaz da 55 gün, yine Disk'e bağlı Lastik-İş Uniroyal'de 60 günlük kıdem tazminatı hakkı almıştır.

EMPERYALİZM VE MİLİTARİZM



Dünya jandarmalığı görevi için ilk defa Vietnam'a çıkan Amerikan askeri birliklerinden biri.

Birinci Dünya savaşına kadar küçük bir askeri kuvvetle yetinen Amerika acaba şimdi neden büyük bir ordu besliyor ve buna ihtiyaç duyuyor. Bu soruya cevap vermek için önce kapitalist toplumda silahlı kuvvetlerin rolü üstünde durmalıyız.

Kapitalizmin egemenliği altındaki silahlı kuvvetler yalnız uluslararası alanda, yalnız dış düşmanlara karşı kullanılmaz. Kapitalist ülkelerde ordu, yerli iş gücünü baskıda tutmak, iktidardan atmak, hiç değilse denetlemek için kullanılır. Hatta küçük ülkelerde sadece bu görevi vardır. Örneğin Kolombiya'lı devlet adamı Eduardo Santos şöyle diyor :

«Bizim yaptığımız, uluslararası alanda hiç bir önemi olmayan ama bir ülkenin iç hayatında ezici bir kuvvet olan ordular kurmaktır. Her ülke kendi ordusunun işgali altındadır.»

Kapitalist sistem içinde, sistemin jandarmalığını yapan, sisteminin denetimini ve güvenliğini sağ-

lamak zorunda olan ülke en geniş şekilde silahlanmak zorundadır. İşte bunun için, İkinci Dünya savaşından sonra kapitalist dünyanın jandarmalığına geçen Amerika, askeri ihtiyaçlarını yüksek tutmak zorunda kalmıştır.

Amerika'nın dünyanın dört bir yanında bir milyona yakın asker ve yüzlerce askeri üs bulundurmasının bir başka nedeni de şudur: Dünya kapitalist sisteminin karşısında ona rakip olarak bir dünya sosyalist sisteminin kurulmuş olması. Emperyalist - kapitalizmin tek amacı: sosyalizmin yayılmasını önlemek, onun mümkün olduğu kadar küçük bir alana sıkıştırmak, sonunda yeryüzünden silip atmaktır. Bu amacına varmak için metodları değişebilir ama hedefi, amacı hiç bir zaman değişmez.

Ayrıca, kapitalist ekonomide, savaş tekniği, ekonominin gelişmesini derinden etkiler. Teknoloji önce savaş sanayisinde geliştirilir, sonra sivil amaçlar için kullanılır. Savaş sanayisi, kapitalist ekonominin can damarıdır.

Kapitalizm ve Savaşlar

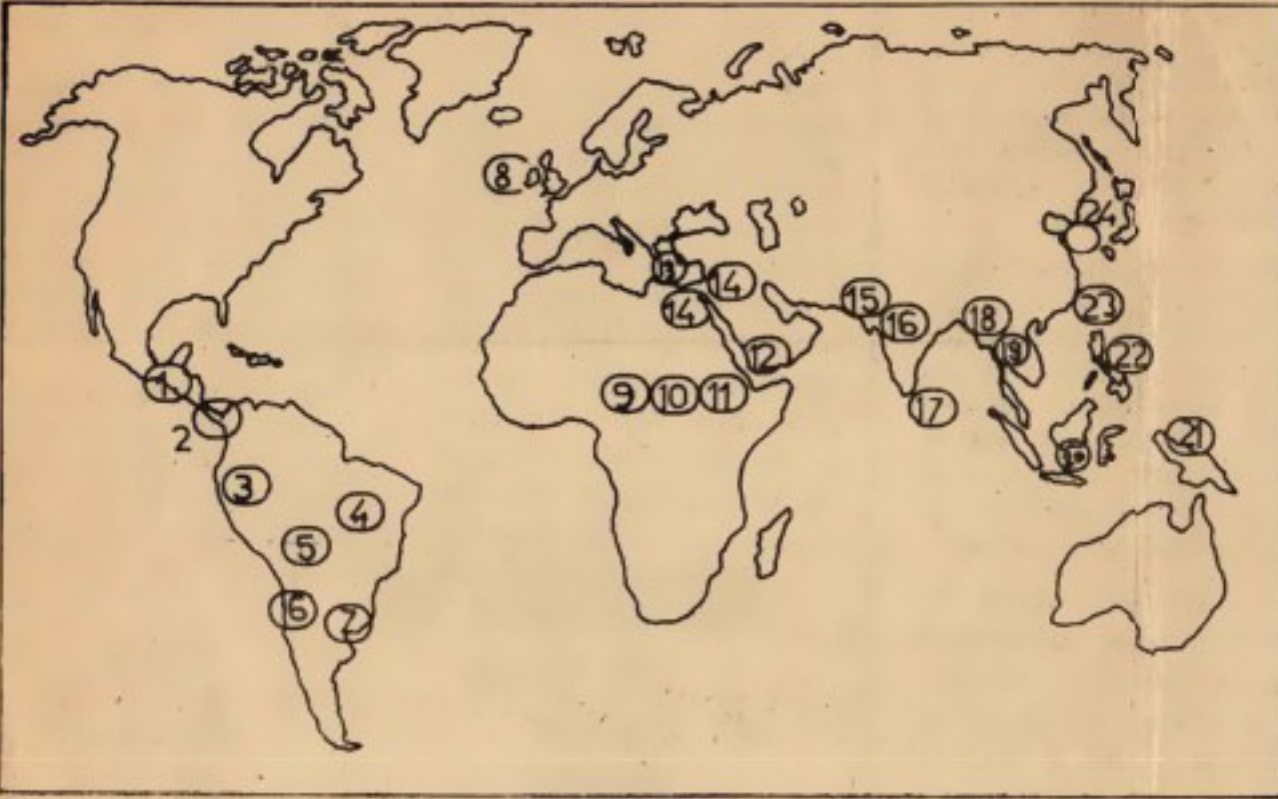
Kapitalizm için savaş, bunalımdan kurtuluş yoludur. Kapitalizmin gelişmesi ve kapitalist üretimin artması, zamanla ülke içinde eksik tüketim sorunuyla karşı karşıya kalır. Gelir dağılımının adil olmaması, üretimin ihtiyaç için değil, kâr amacıyla yapılması kapitalist ülke içi pazarın doyması sonucunu getirir. Stoklar artar. Kapitalizm bu tıkanıklığı dış pazarlara açılma yoluyla çözmek ister. Bu ise kapitalistler arasında bir pazar kavgasını ve giderek ülkeler arasında savaşlar meydana getirir. Nitekim Birinci ve İkinci Dünya savaşları kapitalist-emperyalist ülkeler arasında dünyanın paylaşımındaki anlaşmazlık yüzünden çıkmıştır.

İkinci Dünya savaşından Amerika, Emperyalist-kapitalist ülkelerin lideri olarak çıkmıştır. Hiç değilse uzun bir dönem için emperyalist-kapitalist ülkeler arasındaki sıcak savaşlar son bulmuştur. Buna karşılık daha da güçlenen sosyalist sisteme karşı «soğuk savaş» ilan edilmiş ve silah üretimi hızlandırılmıştır. Ancak silah üretiminin hızlandırılması bu ülkelerin ekonomilerinin silah sanayilerine daha da çok bağımlı hale getirmiştir. Silah sanayilerini korumak, bu sanayilerin ürettiği silahlara pazar bulmak emperyalist ülkelerin devlet politikası haline gelmiştir.



Milyar

DÜNYANIN HUZURSUZ 24 BÖLGESİ



- 1 — **GUATEMALA**: Ülkede 20 yıldan beri gerilla savaşları var.
- 2 — **PANAMA**: Gerillalar 10 yıldan beri Amerikalılara karşı kurtuluş savaşı yapıyor.
- 3 — **KOLOMBİYA**: Gerilla savaşları 10 yıldır sürüyor.
- 4 — **BREZİLYA**: Hem Amerika'ya, hem de ülkedeki sağcı yöneticilere karşı 8 yıldan beri gerilla savaşları sürdürülüyor.
- 5 — **BOLİVYA**: 8 yıldan beri gerilla savaşları yapıyor.
- 6 — **ŞİLİ**: Allende yönetimi askeri bir darbe ile yıkıldıktan sonra, faşist generallerin yönetimine karşı silahlı direniş hareketi yapıyor.
- 7 — **URUGUAY**: Latin Amerika ülkesi. Ülkede 12 yıldan beri şehir gerillası savaşları var.
- 8 — **İRLANDA**: Bağımsızlık isteyen Kuzey İrlandalılar, İngiltere'ye karşı kurtuluş savaşı yapıyorlar.
- 9 — **ÇAD**: Müslüman kavimler hükümete karşı kurtuluş savaşı yapıyor.
- 10 — **SUDAN**: İhtilalciler örgütler, ülkede silahlı direniş yapıyor.
- 11 — **HABEŞİSTAN**: Müslümanların çoğunluk teşkil ettiği Eritre Kurtuluş Cephesi hükümet kuvvetlerine karşı 13 yıldır savaşıyor.
- 12 — **YEMEN**: Kuzey ve Güney Yemen arasındaki iç savaş son buldu, fakat sürtüşmeler devam ediyor.
- 13 — **KIBRIS**: 10 yıldan beri Akdeniz'in barut fıçısı. Kıbrıs yüzünden Türk - Yunan ilişkileri bozuldu. Gerilim devam ediyor.
- 14 — **İSRAİL VE ARAP ÜLKELERİ**: Ortadoğu şu anda dünyanın en kırıltık bölgesi. Bölgede 1956 yılından beri üç savaş oldu. Dördüncüsünün olmasından korkuluyor.
- 15 — **PAKİSTAN**: Bağımsızlık isteyen Blucilerle hükümet kuvvetleri arasında silahlı çatışmalar oluyor.
- 16 — **HİNDİSTAN**: Pakistan'la - Hindistan arasında çeşitli sınır çatışmaları oluyor.
- 17 — **SEYLAN**: Solcu gerillalar Seylan hükümetine karşı gerilla savaşları yapıyor.
- 18 — **BİRMANYA**: Çin'e bağlı komünist gerillalar Bayan Bandranika'nın hükümetine karşı gerilla savaşları yapıyor.
- 19 — **TAYLAND**: Kurtuluş savaşı gittikçe şiddetleniyor.
- 20 — **BORNEO**: 10 yıldan beri sürekli gerilla savaşları var.
- 21 — **İRİAN**: Büyük Okyanus'la - Hint Okyanusu'nun keşiştiği yerde bir ada. Endonezya'ya karşı 5 yıldır gerilla savaşları var.
- 22 — **FİLİPİNLER**: Devlet Başkanı Markos'un dikta yönetimi altında bir ülke. Amerika'nın kalesi. 30 yıldır gerilla savaşları var.
- 23 — **KEMOY VE MATSU ADALARI**: Büyük Okyanus'ta yer alan iki ada. Çin 24 yıldan beri bu adaları bombalıyor.
- 24 — **KUZEY VE GÜNEY KORE**: 21 yıldan beri bu iki Kore arasında sınır mücadeleleri, sınır çatışmaları oluyor.

Sosyalist sistemin güçlenmesi topyekün nükleer (atom) savaşını engellemiştir. Emperyalist-kapitalist ülkeler bunun için bölgesel savaşlar çıkarma yoluna gitmişlerdir. Bu yoldan kapitalist sistem içindeki bütün yoksul ülkeleri silahlanmaya zorlamışlar, buna mecbur etmişlerdir.

Silah tüccarları firmalar ve ülkeler, bir çatışma bölgesinde her iki tarafa da silah satarlar. Örneğin Fransa hem Yunanistan'a hem de Türkiye'ye savaş uçağı satmak istemektedir. Almanya hem Yunanistan'a hem de Türkiye'ye füzeler satmaktadır. Ayrıca Fransa Mısır'a savaş uçağı satarken, Amerika da İsrail'e Fantom savaş uçağı satmaktadır. Hatta Amerika aynı anda hem İsrail'e hem de Suudi Arabistan'a, Ürdün'e savaş uçağı ve savaş malzemesi satmaktadır. Çünkü Emperyalist ülkeler için önemli olan, kendi silah sanayilerini beslemektir. Böylece kapitalist sistemi ayakta tutmaktır. Onun içindir ki emperyalist-kapitalistler için silahlanmak ve üretilen silahların tüketilmesi için bölgesel savaşlar çıkartmak bir devlet politikasıdır. Çünkü savaş, sıkışan kapitalist üretimin, tüketilme yoludur.

Savaşlarda milyonlarca insan ölür, sakat kalır, evsiz-barksız kalır. İnsanlar yoksulluk ve perişanlık içine düşerler. Fakat öte yandan silah fabrikatörleri her nevi savaş malzemesi satarak milyonlarına milyonlar katarlar. Emperyalizm savaşla, kanla beslenir ve güçlenir. Ve bunun içindir ki kapitalist sistem dünya yüzünden silinmedikçe savaşların sonu gelmez. Barış için mücadele veren işçi sınıfı, aynı zamanda kapitalizme karşı da mücadele vermek zorundadır.

Milyar

Dört NATO ülkesi: Belçika - Hollanda - Danimarka ve Norveç eskiyen uçaklarını, daha doğrusu teknik olarak eskimiş olan uçaklarını değiştirmek, yeni uçak almak istemektedirler. Bu sebeple toplam olarak 350 adet savaş uçağı almağa karar vermişlerdir. 350 uçak için yapılacak siparişin bedeli 540 milyar liraya yakın. Yani hemen hemen Türkiye'nin beş yıllık bütçesi kadar bir para.

Adı geçen dört ülke Amerikan yapısı olan YF-16 tipi uçakla, Fransız yapısı olan Mirage uçağı arasında seçim yapmağa çalışmak



Milyarlık uçak alımını protesto



SAVAŞ SANAYİSİ MİLLİ OLAMAZ

Amerika'nın Türkiye'ye «silah ambargosu» uygulamasından sonra, Türkiye Hava Kuvvetleri için İtalya'dan F-104 S savaş uçakları almıştır. Planlama Teşkilatı raporlarına göre, Türkiye ancak 1995 yılında, İtalya'nın bugünkü durumuna gelecektir. Sanayileşmesi bu derece olan İtalya'da Amerikan uçak firmaları ile müştereken savaş uçağı yapılabilmektedir. İtalya Amerikan uçak firmasının patenti ile ve Amerika'nın isteği dışında satmamak şartı ile uçak imal ediyor. Hal böyleyken Türkiye patronları «milli savaş sanayisinden», «milli uçak sanayisi kurulmasından» söz ediyorlar.

Savaş sanayisinin başına MİLLİ sıfatının konulması, patronların bir yutturmacasıdır. Değil savaş sanayisi, bugün Türkiye'de üretilmekte olan arabadan, dış macununa kadar bütün ürünlerin yapımında, sermayedarlar teknolojik olarak dışa bağımlıdır. Daha dış macununda bile MİLLİ olamayan patronlar, savaş sanayisinin milli olmasından söz ediyorlar.

Türkiye'de dayanıklı tüketim malı sanayisi (buzdolabı, çamaşır makinası, elektrik süpürgesi gibi) geliştikçe, ekonominin dışa bağımlılığı artmıştır. Elektronik, elektroteknik ve otomotiv sanayisi bunun tipik örnekleridir. Bugün Türkiye'de savaş sanayisinin ihtiyaç duyduğu makineleri, elektronik cihazları, motorları milli olarak yapacak bir sanayi mevcut değildir. Bu durumu patronların kendileri herkesten çok daha iyi bilmektedirler. Eskişehir Sanayi Odası Genel Sekreteri Yılmaz Çakır :

«Ülkemiz gerçek sanayisini, yani makina imalat sanayi, kimya sanayi, demir - çelik sanayisini ve teknoloji yaratan sanayileri kurabilmiş değildir. Eğer bugün ülkemiz söz konusu sanayileri kurabilmiş olsa idi ulusal savaş sanayisine kurulmuş gözüyle bakabilirdik.» demıştır.

Türkiye'de bütün bu sanayi dalları teknolojik olarak ve hatta sermayelerinin bir kısmıyla kapitalist ülkelere bağımlıdır.

Ayrıca, savaş sanayisinde teknoloji büyük bir hızla gelişmekte ve değişmektedir. Dünya savaş sanayisini ellerinde tutan dev firmalar ve ülkeler yeni silahlar için, yeni üretim

teknikleri geliştirmek için sürekli olarak araştırma yapmakta-
tadırlar. Hatta Amerika'nın savaş sanayisi harcamalarında çok büyük bir kısım araştırma ve geliştirmeye ayrılmaktadır. Böylesine sürekli bir teknolojik değişim ister istemez sabit sermayenin yenilenme dönemini kısaltmaktadır. Bir makine kısa zamanda demode olmakta, onun yerini daha gelişmiş bir makine almaktadır. Böylesine büyük çapta makine yenilemeleri için büyük miktarda ödenekler devlet kasasından karşılanmak zorundadır. Türkiye'nin bütçesi ile böyle bir yarışa girilemez, Türkiye'nin bütçesi böyle bir yarışa dayanamaz.

Nasıl İtalya ancak bir Amerikan firmasının teknolojik ve mali katkısıyla uçak yapıbiliyorsa, Türkiye'de kurulacak bir savaş sanayisi de teknoloji ve sermaye bakımından kapitalist dünyaya ve elbette en başta Amerika'ya bağımlı olacaktır ve daima bağımlı kalacaktır. Nitekim savaş sanayisinin belkemiği olan «motor sanayisi» konusunda, daha şimdiden patronlar :

«Türkiye'de kurulacak motor sanayisine yabancı sermayenin de katılması kararlaştırılmıştır» demektedirler.

Bu haber daha şimdiden, yabancı sermayenin savaş sanayisine girdiğini açıkça göstermektedir.

SAVAŞ SANAYİSİ VE KAMU SEKTÖRÜ

Bazı kişi ve kuruluşlar «savaş sanayisinin özel sektör tarafından kurulmasının sakıncalı olduğunu, bunun ancak kamu sektörü olarak kurulmasının doğru olacağını» ileri sürmektedirler. Bu düşünce son derece yanlıştır. Sanki savaş sanayisini devlet kurarsa olur anlamına gelmektedir. Oysaki kapitalist ekonomide, ağır sanayinin tümü devletin elinde olamayacağından böyle bir şey esasen pratik olarak mümkün değildir. Özel sektör temsilcileri daha şimdiden «harp sanayisinin gelişmesi için özel sektöre imkân tanımamasını» istemektedirler. «Türkiye silahlanma yarışına istese de istemesse de katılmak zorundadır» diyerek hem savaş kışkırtıcılığı yapmakta hem de kendilerine yeni kâr alanları yaratmağa çalışmaktadırlar.

SAVAŞ SANAYİSİ

k silah satışı

... Bu sebepten Amerikan ya-
... uçakları imal eden Amerikan
... general Dynamiçce Firması ile,
... Fransız uçak yapıcısı Marcel
... Assault Firması arasında kor-
... bir rekabet sürmektedir.

Asrımızın en büyük silah si-
... gini kapmak için akıl almaz
... amlara varan rüşvetlerden söz
... etmektedir. Fransız firmasının
... di yaptığı uçakların alınması
... an Hollanda'lı yetkililere rüşvet
... edittiğini bizzat Hollanda mil-
... vekilleri açıklamıştır. Bunun
... nda güzel kadınların peşkeş
... olduğundan, politikacıların ve

ülke generallerinin adı geçen şir-
... ketler adına girişimlerde bulunul-
... duğundan söz edilmektedir. Hat-
... ta Amerika başkanı Ford bile son
... Nato toplantısı sırasında özel ola-
... rak bu konu için Belçika başkanı
... ile görüşme yapmıştır.

Ashında bu ülkelerin alacak-
... ları uçaklara ihtiyacı yoktur. Ne-
... ticede olacak olan işçi sınıfı ve
... bütün çalışanlardan toplanan ver-
... gilerin dev uçak firmalarına öden-
... mesidir. Bu durumun bilincinde
... olan Belçika işçileri ve tüm çalı-
... şanları, uçak alımını protesto et-
... mektedirler.



Savaş sanayisi kurulması, üç - dört fabrika kurulması demek değildir. 1. Dünya savaşından sonra savaş sanayisi, sanayinin bizzat kendisi olmuştur. Bir ülke ağır sanayiye, metal işleyen sanayiye, kimya sanayisine, elektroteknik sanayisine, kauçuk sanayisine, uçak, gemi yapımı sanayisine sahipse, savaş sanayisi var demektir. Bu sanayi dalları hem askeri hem de sivil amaçlı üretim yaparlar. Bu yüzden savaş sanayisi, sanayinin bütününden ayrı olarak ele alınamaz.

Fakat, bir yandan kapitalizmin sosyalist dünyaya karşı sürdürdüğü soğuk savaş, diğer yandan gelişmiş kapitalist ülkelerin kendi sanayilerini ayakta tutabilmek için körükledikleri bölgesel savaşlar, yoksul ve kalkınma savaşları veren ülkeleri de silahlanmaya zorlamıştır. Bu ülkeler kalkınmaktan vazgeçme pahasına silahlanma yarışına girmişlerdir. Sanayileşme için gerekli yatırımları bir yana bırakıp, silah satın alma yarışına girmişlerdir.

Şimdi Türkiye de kendi hesabına bu yarışta yerini almaktadır. Patronlar ve onların sözcüleri, «savunma sanayisi, harp sanayisi» diyerek, sermayelerine yeni kâr kısıpları açmağa çalışmaktadırlar. Böylece emperyalist - kapitalist ülkelerden sağlayacakları teknoloji ve bir kısım sermaye ile dışa bağımlı bir sanayi kurmak istemektedirler.

KAPİTALİSTLER VE SAVAŞ SANAYİSİ

Türkiyeli patronlar, ülkede savaş sanayisinin kurulmasını istiyorlar. Görünürdeki gerekçeleri «bir ulusal davanın halli» sorunudur. Üstelik bunun bir vatan borcu olduğunu ileri sürmektedirler. Örneğin Eskişehir Sanayi Odası Genel Sekreteri :

«Türkiye de gerçek ulusal savaş sanayisinin kurulmasına engel olacak hiçbir güce izin vermemenin bir vatan borcu» olduğunu söylemiştir.

Tabii ki asıl sebep bu değildir. Sanayinin ihtiyaçları Türkiye de savaş sanayinin kurulmasını zorlamaktadır. Şöyle ki: Türkiye de dayanıklı tüketim malları sanayisinde gelişme olmuştur. Ancak tüketim malları sanayisi geliştikçe pazar sorunu ve ölçek sorunu ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin bir numaralı kapitalisti Koç şöyle demektedir :

«Yeni kurulan bir sanayi başlangıçta piyasayı boş bulup verimli olmaktadır. Ancak kısa sürede iç rekabet başlamakta, buna karşılık piyasa doyuma noktasına gelmektedir.»

Gelir bölüşümünün adil olmaması hızlı bir tüketim sanayisi için engeldir. Yurt içi sivil ihtiyaçlar yeterli büyüklükte bir talep (pazar) yaratamadığı için, büyük çapta üretim yapan daha ekonomik fabrikalar kurulamamaktadır. Ancak askeri ihtiyaçlarla birlikte geniş bir talep yaratılabileceği ve

sanayi ekonomik büyüklüklere ulaşacaktır. Böylece sanayicilerimizin ölçek (büyüklük) ve pazar sorununa çözüm getirilmiş olacaktır.

Savaş sanayisinin ara ve yatırım malları sanayisi demek olduğu açıktır. Kapitalist ekonomide ise bu ancak tekelleşme ile sağlanır. Bu durum mevcut dayanıklı tüketim malları sanayisinde küçük firmaları tasfiye edecek bir politika izlenmesini gerektirir. Savaş sanayisi, hem ekonomik hem de politik olarak tekelleşmenin itici gücü olacaktır. Ayrıca, devlet, savaş sanayisini ellerinde tutan tekellerin başlıca müşterisi olacağından, tekellerle - devlet arasında var olan bağlar daha da güçlenecektir. Kısaca savaş sanayisi, Türkiye'li patronlara şunları sağlayacaktır :

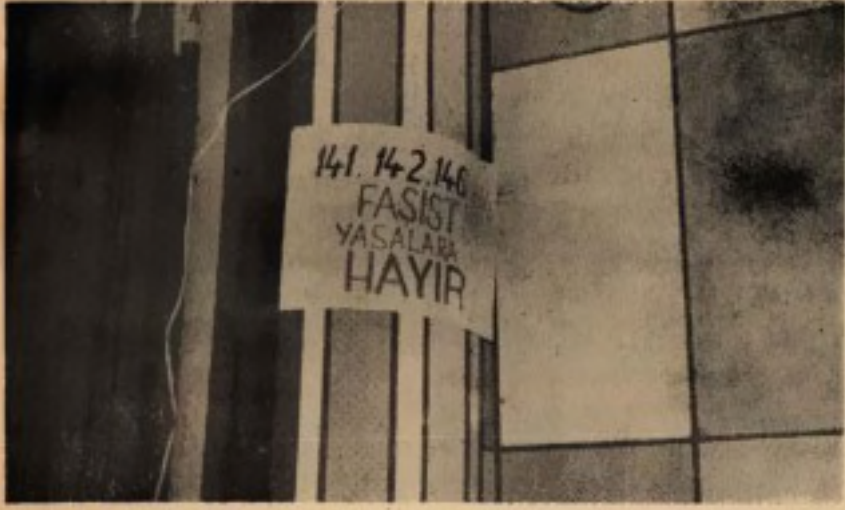
- 1 — İç pazar genişlemiş olacaktır. Patronlar daha fazla mal satacaktır.
- 2 — Bu pazar genişlemesi sayesinde sanayici patronlar daha da büyük yatırımlara girecekler ve daha fazla güçleneceklerdir.
- 3 — Savaş sanayisi Türkiye de tekelleşmenin itici gücü olacaktır.
- 4 — Savaş sanayisi, tekellerle kapitalistlerle, devlet arasındaki bağların kuvvetlenmesini sağlayacaktır.

İŞÇİ SINIFI VE SAVAŞ SANAYİSİ

Savaş sanayisinde üretim yapan fabrikaların ve tekel-
... rin başlıca müşterisi devlettir. Bu sanayi dalındaki fabrika-
... lar, devlet ihaleleri ile çalışırlar. Bu yüzden, bu tekel-
... lerin devlet üzerinde devamlı baskıları olur. Ve bu baskıları her
... yönde kullanırlar. Şöyle ki :

- 1 — Bu baskı, savaş sanayisinin pazarını genişletmek için kullanılabilir. Böylece siyasî iktidarın dış politikası etkilenir. Bu durum işçi sınıfının çıkarlarına aykırıdır. Çünkü çalışmalrın ve savaşların yükünü işçi sınıfı ve çalışanlar çeker.
- 2 — Savaş sanayisi devlet tarafından korunacağından, bu sanayi dalında üretim yapan fabrikalarda çalışan işçilerin demokratik hakları kısıtlanır.
- 3 — Savaş sanayisi dalında «millî güvenliği tehlikeye düşürdüğü» gerekçesiyle grev - iş yavaşlatma ve diğer işçi hareketlerine en büyük sertlikle karşı konulacaktır.
- 4 — Savaş sanayisi sürekli enflasyona ve hayat pahalılığına sebep olur. Bu durum işçi sınıfının ve bütün çalışanların gerçek gelirlerini azaltacaktır. Buna karşılık patronlar daha fazla kâr edecektir.

İŞÇİ DAVASI



Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilciliği kongresinde işçilerin astığı pankartlardan biri görülüyor.

(Fotoğraflar: İşçi Davası)

- Ereğli'de işçi tabanını kaybeden Kemal Türkler, işçi sınıfı mücadelesi hakkındaki yanlış konuşmalarının yayınlanmaması için gazetemizin teyb bandını gasbetti!
- Erdemir işçileri Türkler'e "hesap soracağız" dedi!
- Türkler salonu "Yuh" sesleri arasında terketti!

Kdz. Ereğli (özel) — Maden-İş Ereğli bölge temsilcilik seçimlerini Kemal Türkler'in aday Şükrü Özbayrak kazandı. Ünite seçimleri sırasında yapılan yolsuzluklara ve atama delegelere güvenen Türkler, Ereğli kongresine kendinden emin olarak gelmişti. Ancak, şimdiye kadar hiçbir yerde karşılaşmadığı bir şekilde karşılandı. İşçiler, daha Kemal Türkler kürsüye çıkarken kendisini protesto etmeye başladılar.

İşçilerin kendisine karşı davranışını hazmedemeyen Türkler, gazetemizin konuşmacıların sözlerini teyb almasını engelledi. Teyb bantlarına el koydu. İşçi sınıfına ihanet belgesi olan (Türkler ve Hilmi Güner'in) konuşmalarını içinde taşıyan gazetemiz bantları geri verilmedi. Türkler'in ve Divan'ın bu davranışını protesto eden diğer basın mensupları da salonu terk ettiler.

Oldukça hararetle geçen kongrede, Ereğli dışından gelen sendikacılar uzun uzun konuşular. Ancak rapor üzerinde Erdemir işçilerinin eleştiri konuşmaları onar dakika ile sınırlandırıldı. Oysa Türkler yaptığı konuşmada «Fikri olan bu kürsüye çıksın konuşsun be-

ni yuhalamakla fikirlerinizi ifade edemezsiniz. Siz beni dinleyin bende sizi dinleyeyim» diyordu. Ancak bu sözün ne kadar göstermelik olduğu sonradan konuşmaların engellenmesi ile ortaya çıktı. Salonu dolduran işçilerin sevgi gösterileri ile karşılanan Özer Er, Erdemir işçilerini ve işçi sınıfını sermayeye karşı birleştirici bir konuşma yaptı. Erdemir işçisinin önündeki toplu sözleşme görüşmelerinde işverenin karşısına bir bütün halinde çıkması gerektiğini söyledi. Daha sonra yapılan seçimlerde Şükrü Özbayrak bölge temsilcisi seçildi.

Böylece Erdemir işçisi güvenemediği bir sendikacının önderliğinde yeni dönem toplu iş sözleşmesi için mücadele vermek zorunda kalacak.

Ancak Erdemir işçileri devrimci sendikalarına sahip çıkacaklar ve kendi bütünlüklerini bütün oyunlara rağmen koruyacaklardır.

İşçilerin, devrimci sendikalarda toplanmasına, kendi sendikalarına sahip çıkmalarına sosyalistler daima destek olacaklardır. İşçiler sermayeye karşı ve sendika ağalarına karşı mücadelelerini hızlandırmaktadırlar.

- Atılan 69 işçinin işe alınması,
- İşyeri yetkisinin Maden-İş'e verilmesi,
- İşçilerin işten atılmalarının önlenmesi için

GAMAK'ta direniş devam ediyor

GAMAKTA ÜRETİM

Gamakta 1 Beygir gücünden 75 Beygir gücüne ve daha güçlü elektrik motorları, kompresörler, balans ve çeşitli elektrik teçhizatları üretilmektedir.

Patron Avrupadan aldığı yeni otomatik makineler karşılığında elektrik motorları ihraç edecektir. Ayrıca Avrupaya yollamak zorunda olduğu siparişler vardır.

GAMAKTA İŞÇİLERİN DURUMU

İşveren kalifiye işçi kullanmıyor. Böylece daha az ücret ödüyor. Örnek: Üretilen motorları kontrol eden Kalifiye olmayan bir işçiye 800 lira veriyor. Oysa aynı işi yapması gereken bir teknisyene 2500-3000 lira vermesi gerekir.

Ayrıca fabrikada çalışan işçilerin büyük bir çoğunluğu genç işçi. İşveren askere giden veya işten çıkan işçiler yerine yeni genç işçiler alıyor. Fabrikada çalışanların çoğu 17-35 yaşları arasındadır. Yaşlı işçi çok azdır. Buda hem ücretlerin düşük tutulmasını hem de kıdem tazminatı ödememesini sağlıyor.

PATRONUN VERMEK İSTEDİĞİ ÜCRET ZAMLARI

Patron işçilere verdiği ücret zamları açısından üçe bölünmüştür.

— 18 yaşına kadar olanların saat ücretlerine 80 kuruş.

— 18-20 yaşındakilerin saat ücretlerine 150 kuruş.

— Askerliğini yapmış olanların saat ücretlerine 150 kuruş.

Patronun amacı bu zam farkları ile işçileri bölmektir.

DİRENİŞİN ASIL SEBEPLERİ

Patron fabrikayı büyültmek istiyor. Fabrika arasından çevre yolu geçiyor. Bu yüzden patron fabrikayı Çayirova'ya taşımak istiyor. Yeni açılacak fabrika uzak olduğundan işçiler gitmek istemiyorlar. Patron bu yüzden işçileri kıdem tazminatı vermeden işten atmak istiyor.

İşverenin bu tutumuna karşı Sendikamız durumu: Tek-Met-İş sendikası işçilere sahip çıkmamaktadır. Seçilen delegeler ile sendikamızın, sendika ile işçilerin ilişkisi yoktur. Delegeler haberdar olmadıklarından, sendika kongrelerine gidememişlerdir. Haberleri yokken başkan seçilmiştir.

DİRENİŞ DEVAM ETMEKTE

İşveren bu arada işçilerin de işbaşı yapmalarını sağlamak için girişimlerde bulunuyor. Mesela işveren temsilcisi direniş yerine gelip çalışmak isteyen işçilere baskı yapıldığını iddia etmiş. İşçiler ise böyle bir şey yok demişlerdir. İşveren temsilcisi siz işbaşı yapın atılan işçi arkadaşlarınızın haklarını sonra götüştürüz demiştir.



Atılan 2 işçi temsilcisi ve 67 işçiden sonra direnişlerini sürdüren GAMAK işçileri

Yeni Referandumlar

Halen kanunlaşmadığı halde Referandumlar yaygınlaşıyor.

İşçi sınıfı her yerde kendi gücü ile Referandum hakkını elde ediyor.

Aşağıda yeni referandumlardan örnekler verilmektedir.

AKÇİMENTO'DA REFERANDUM KARARI ALINDI

755 işçinin çalıştığı Akçimento'da işçiler Türk-İş'e bağlı Çimse-İş'den istifa ettiler. Disk'e bağlı Keramik-İş'e üye oldular. Ve bu işyerinde 9 Haziran 1975 günü referandum yapılacaktır.

DİNARSU HALI FABRİKASINDA REFERANDUM YAPILDI

Dinarsu halı fabrikasında Türk-İş'e bağlı TEKSİF ve DİSK'e bağlı TEKSTİL sendikası arasında 6/6/1975 günü Referandum yapılmıştır. Referandumu 8'e karşı 50 oyla Tekstil kazanmıştır.

BMC'DE MADEN-İŞ REFERANDUM İSTİYOR

İZMİR — 600 İşçinin çalıştığı BMC İşyerinde yetki çatışması vardır. Maden İş yetkinin kendisinde olduğunu iddia ederek Referandum istemiştir.

12 sendika sıkıyönetimin kaldırılmasını istedi

(İSTA) — DİSK'e bağlı sendikaların Ankara temsilcilikleri ortak bir dilekçeyle TBMM'ye başvurarak 10 aydan beri aralıksız devam eden sıkıyönetimin İş ve İşçi yaşamını kısıtlayıcı bir nitelik aldığını belirterek kaldırılmasını istemiştir.

UNILEVER'DE YEMEK BOYKOTU

(İSTA) — Unilever (Vita) fabrikası ve ay-

nı işverene ait 8 işyerinde 1425 işçi yemek boykotuna başladı.

Bu iş yerlerinde 4 ay önce başlayan toplu sözleşme görüşmeleri işverenin oyalayıcı tavrı yüzünden bir sonuca bağlanamamıştır. İşverenin 24 ay olan yürürlük süresini uzatmak istemesi ve toplu sözleşme görüşmelerindeki uzlaşmaz tutumu işçilerin yemek boykotuna sebep olmuştur.

GAZETENE ABONE OL

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 / İstanbul Bürosu: Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Çeşneli / Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Diner Matb.